

Länsstyrelsen
Gävleborg

BESLUT

2010-02-17

1 (10)

Dnr 511-1795-09
61-245

Enheten för skydd av natur

Se sändlista

BILDANDE AV STORKVARNBERGETS NATURRESERVAT

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsas på bifogad karta (bilaga 3) och med de gränser som slutligen märks ut i fält som naturreservat.

För att säkerställa syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Naturreservatets namn ska vara Storkvarnbergets naturreservat.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Storkvarnbergets naturreservat
RegDOS-id:	21-2014640
Kommun:	Ljusdal
Karta:	Ekonomisk karta: 15F6d
Lägesbeskrivning:	Ca 12 km söder om Los i Ljusdals kommun. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2).
Centrumkoordinater (Rikets nät, RT 90):	X: 6833598 Y: 1469373
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 3), gränsen är markerad med den punktstreckade linjen.
Fastigheter och markägare:	Fastighet: Grästjärn 1:6 Ägare: Sveaskog Förvaltnings AB

Areal (från VIC Natur):	Total areal 55 ha Därav landareal 55 ha Produktiv skogsmark 54 ha Därav naturskog* 44 ha *Areal från Länsstyrelsens naturskogsinventering
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Friluftsliv:	Området är av litet intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara områdets naturskogar och andra ingående naturtyper samt landskapets orörda karaktär för fortsatt fri utveckling. Förekommande ekosystem och biologiska mångfald skall bevaras och utvecklas genom intern dynamik och andra naturliga processer.

Inom ramen för detta syfte ska naturreservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser och ge möjlighet till vetenskaplig forskning.

Syftet ska uppnås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Områdets/landskapets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag förhindras.
- Naturliga processer tillåts verka.
- Lämpliga åtgärder vidtas för mottagning av och information till allmänheten.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Områdesbeskrivning

Storkvarnberget är ett 460 meter högt berg som ligger 12 kilometer söder om Los, strax väster om Övre Lomsjön i västra Hälsingland. Naturreservatet sträcker sig från toppen ner över östra sidan av berget. Östsluttningen är mycket brant med stup på uppåt 30 meter och höjdskillnaden mellan objektets högsta och lägsta punkt är 180 meter. Utmärkande för området är ett mosaiklandskap med brandpräglad naturskog, som innehåller gamla slätbarkade tallar, asprika rasbranter, lodräta stup och frodig granskog med gott om lågor.

Berggrunden i området består av kvartsit med tunna inlagringar av metasiltsten och sprickfyllnader av kvarts. Pegmatitgångar förekommer också. I

naturreservatets branter finns många ytor där berget går i dagen och där block lösgjorts genom frostsprängning och andra processer. Stora mängder block ligger i sluttningen nedanför branten. I den södra delen finns en nästan vegetationslös så kallad talusbrant. Morän täcker de ytor där berggrunden inte går i dagen. Moräntäcket på berget är i allmänhet tunt. Nedanför sluttningen finns några blockfält där block ansamlats genom uppfrysning ur moränen.

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

Storkvarnberget är med sin mångfald av naturtyper ett värdefullt område. På grund av sina rasbranter och stup har stora delar av objektet legat utanför ordinarie skogsbruk och utvecklat höga naturvärden knutna till brandpräglad lövblandad barrskog. Hela sluttningen har ett högt lövinslag, främst av asp, men björk och sälg förekommer också. Det finns gott om död aspved, såväl stående som liggande. Lunglav (NT), luddlav (S) och korallblylav (S) har hittats på asp och sälg i naturreservatet.

Trots att rasbranterna är påverkade av dimensionsavverkning finns det många gamla tallar kvar, en del av dem med flera brandljud. Talltorrakor står i branten och det ligger kvar en hel del lumpade stockar från dimensionsavverkningen. I delar av branten växer frodig granskog som innehåller rikligt med lågor. Främst är det självgallrad björk och gran som ligger ner. Ullticka (S) har påträffats på några granlågor. En bäck rinner genom objektets södra del och här är marken örtrik.

Andra sakförhållanden med betydelse för avgörandet att bilda naturreservat

Storkvarnberget ligger inom Riksintresse för skyddade vattendrag (objektet Voxnan uppströms Vallhaga).

Enligt kommunens översiktsplan (Översiktsplan för Ljusdals kommun 1990) ingår naturreservatet i ett område för skogsbruk. De enda naturområden som är utpekade i översiktsplanen är de som är klassade som Riksintresse för naturvården och de som redan är formellt skyddade. Ljusdals kommun håller dock på att revidera sin översiktsplan, och ett förslag till ny översiktsplan är ute på remiss. Länsstyrelsen gör bedömningen att naturreservatet inte motverkar intentionerna i översiktsplanen.

Området behöver skyddas för att tillgodose behovet av orörda skogsområden och för att bevara skogslevande djur och växter. Området bidrar därmed till att uppfylla miljömålet "Levande skogar" delmål 1 och är ett bra exempel på den typ av områden som ska prioriteras enligt Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län (Länsstyrelsens rapport 2006:19-21). Länsstyrelsen bedömer att naturreservat är den lämpligaste skyddsformen.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder och den uppföljning som behövs för att nå syftet med naturreservatet och som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för Länsstyrelsen eller av Länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv inom naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning. Undantag gäller uppförande av jakttorn efter tillstånd från Länsstyrelsen,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva vattenföretag, som t.ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,
5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämma, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block. Undantag gäller vid bedrivande av mineralutvinning och prospektering efter tillstånd från Länsstyrelsen,
6. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,
7. framföra motordrivet fordon. Undantag gäller för älgragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras,
8. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
9. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,

10. upplåta mark för militära övningar eller liknande,
11. upplåta mark för idrottsarrangemang utan tillstånd från Länsstyrelsen.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av naturreservatet.
2. Uppsättning av informationstavlor.
3. Undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv.
4. Genomförande av skötselåtgärder som behövs för att uppnå målen med naturreservatet.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon,
2. ta ved, eldning är endast tillåtet om egen ved tagits med,
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
4. skada, plocka eller samla in växter och svampar. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåten, med undantag för fridlysta och rödlistade arter,
5. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
6. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur,

7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
8. skada fast föremål eller ytbildning såsom att omlagra eller bortföra sten,
9. använda området för militära övningar,
10. använda området för organiserade tävlingar utan tillstånd från Länsstyrelsen.

Föreskrifterna 1, 5 och 6 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Föreskrift 5 utgör inte hinder för tillåtet fiske.

D. Bestämmelser om vården och förvaltningen av naturreservatet enligt förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

1. I skötselplanen anges målen med naturreservatet och de ska ligga till grund för dess vård och skötsel.
2. Länsstyrelsen ska vara naturvårdsförvaltare.
3. Naturreservatet ska utmärkas genom förvaltarens försorg enligt svensk standard 03 15 22 och Naturvårdsverkets anvisningar.

Ärendets handläggning

Området ingår i den inventering av skyddsvärda statliga skogar som på uppdrag av regeringen genomfördes av Naturvårdsverket och länsstyrelserna 2003-2005. Det uppmärksammades på grund av höga biologiska värden och bedömdes med stöd av gällande naturskogskriterier lämpat för urval i inventeringen. Området är ett av 34 områden i Gävleborgs län som slutligen rapporterades av Naturvårdsverket till regeringen, NV rapport 5339 och 5342 (objektrapportsnummer).

Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om långsiktigt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden på Sveaskogs marker som redovisades i inventeringen. Överenskommelsen innebär att områdena på i överenskommelsen angivna villkor kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. Genom det långsiktiga skydd som på detta sätt åstadkoms för berörda områden ges ett viktigt bidrag till delmål 1 *Långsiktigt skydd av skogsmark* i miljö kvalitetsmålet *Levande skogar*.

Ärendet remitterades den 30 april 2009 till Ljusdals kommun, Naturvårdsverket, Sveriges geologiska undersökning, Skogsstyrelsen och sakägare inom området. Följande synpunkter inkom:

Naturvårdsverket har ingen erinran mot förslaget.

Skogsstyrelsen ser mycket positivt på bildandet av Storkvarnbergets naturreservat och har inget att erinra mot förslaget.

Ljusdals kommun ser positivt på förslaget till bildande av Storkvarnbergets naturreservat.

Sveaskog Förvaltnings AB anser att det i syfte och skötselplaner bör öppnas upp för ospecificerade skötselåtgärder. Länsstyrelsen bedömer att detta inte är nödvändigt. Länsstyrelsens arbete med att fatta beslut för de sk SNUS-objekten görs under stor tidspress. I besluten används därför en förenklad skötselplan. Avsikten är att de ska revideras och få en mer detaljerad utformning senast 2015. För vissa av SNUS-objekten är det tydligt att det behövs skötsel inom de närmsta åren. Dessa skötselåtgärder har arbetats in i den förenklade skötselplanen. Behövs akuta skötselåtgärder innan skötselplanen är omarbetad och reviderad finns möjlighet att göra detta genom ett dispensförfarande.

Sveaskog anser också att förbudet mot jaktorn och idrottsevenemang i föreskrifterna ska ersättas av tillståndsplikt. Länsstyrelsen ändrar i enlighet med Sveaskogs förslag.

Sveaskog hade också förslag på en skrivning under "Upplysningar" i beslutet om Länsstyrelsens rätt att avverka skog vid särskilda omständigheter. Länsstyrelsen anser att extra ordinära händelser kan hanteras via dispensförfarande och att det ej behöver förtydligas i beslutet.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) påpekar att större delen av det föreslagna området ligger inom att gällande undersökningstillstånd för Hässjaberg nr 5. Den resterande delen ligger inom området Holmberget som ligger under förbudsår och som det är troligt att det söks ett nytt undersökningstillstånd för efter förbudstidens slut. SGU avstyrker inrättandet av Storkvarnbergets naturreservat. SGU har även tillfört en beskrivning av geologiska förhållanden under områdesbeskrivningen.

Länsstyrelsen bedömer att skyddet för skogen i Storkvarnberget är viktigt för bevarandet av biologisk mångfald och ett led i att uppfylla riksdagens miljömål för levande skogar. Undersökningstillståndet omfattar totalt 2943 ha. Naturreservatet ligger i undersökningsområdets ytterkant och ca 2/3 av ytan omfattas av undersökningstillståndet. I samband med Länsstyrelsens yttrande till Bergsstaten påpekades det olämpliga i att undersökningstillståndet omfattade de nyckelbiotoper som nu är grunden i Storkvarnbergets naturreservat.

Erfarenhet visar att det kan ta lång tid att påvisa en fyndighet av en mineral och att eventuellt utröna fyndighetens sannolika ekonomiska värden mm. Det har hittills inte redovisats några minerafyndigheter i området och därför åtnjuter inte området något skydd enligt 3 kap. 7 § Miljöbalken. Skulle det visa sig att brytningsvärt mineral påträffas i området kan länsstyrelsen medge tillstånd eller dispens, se nedan, eller om det finns synnerliga skäl upphäva hela eller delar av reservatet enligt Miljöbalken 7 kap 7§.

Länsstyrelsen ändrar föreskrifterna så att undantag gäller vid bedrivande av mineralutvinning och prospektering efter tillstånd från Länsstyrelsen.

Wiking Mineral AB, som innehar undersökningstillståndet i området, har inga invändningar till förslaget sedan reservatsföreskrifterna ändrats till deras fördel, vilket möjliggör mineralprospektering efter tillstånd från länsstyrelsen.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får Länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Detta är därför enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Detta bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt godtagbar användning av mark- och vattenresurser enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna dels för allmänheten och dels för berörda fastighets- och sakägare. I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som gjorts av markanvändningen är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Länsstyrelsens ställningstagande i denna del har skett med tillämpning av

proportionalitetsprincipen. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Föreskrifterna under punkt C ovan, enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller enligt 7 kap. 30 § miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom området är till för att stärka den biologiska mångfalden ska vindfällan och stormskadad skog lämnas. Efter bildandet av naturreservat omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen är därför efter naturreservatsbildningen statens ansvar.

Av 7 kap. 5 § miljöbalken framgår att om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får Länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen. Se bilaga 5 om hur man överklagar.

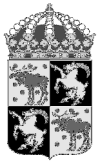
Beslut i ärendet har fattats av landshövding Barbro Holmberg. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetschef Ann Gudéhn, jurist Caroline Näslund, biolog Linda Svensson, biolog Helena Persson och biolog Kristina Persson, den sistnämnda föredragande.

Barbro Holmberg

Kristina Persson

Bilagor:

1. Skötselplan
2. Översiktskarta
3. Beslutskarta
4. Sändlista
5. Hur man överklagar

Länsstyrelsen
Gävleborg

**SKÖTSELPLAN FÖR
STORKVARNBERGETS
NATURRESERVAT**

2010-02-17

Dnr 511-1795-09
61-245

Bilaga 1

1 (3)

Enheten för skydd av natur

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR STORKVARNBERGETS NATURRESERVAT

Denna skötselplan är en förenklad version och ska vid senare omprövning ersättas med en detaljerad skötselplan där området och eventuella skötselåtgärder preciseras. Detta kan ske inom ramen för gällande förordnande.

Beskrivningsdel

För en beskrivning av områdets bevarandevärden, se beslutet.

Plandel

Syftet med naturreservatet och dess föreskrifter är styrande för naturreservatets långsiktiga vård.

Fri utveckling

Skogsbestånden ska genom intern dynamik och andra naturliga processer fortsätta att utvecklas fritt i riktning mot naturskog.

Naturreservatet görs tillgängligt och åskådligt för besökare inom ramen för syftet med naturreservatet.

Åtgärder

Dessa avser endast åtgärder för iordningställande och underhåll av gränsmarkeringar och informationstavlor.

Naturreservatets utmärkning i terrängen

Markeringarna skall göras utifrån Lantmäteriets gränsutsättning och för övrigt i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Informationstavla med föreskrifter

Denna sätts upp på plats som markeras på skötselkarta, se sidan 3.

Tillsyn

Länsstyrelsen svarar för tillsynen av reservatet.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Skötselåtgärd	När	Prioritet
Utmärkning av reservatsgränsen	Senast 2011	1
Informationsskylt om reservatet	Senast 2011	1
Uppföljning av gränsmarkering	Var 6:e år	1
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov	1

Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare men det är lämpligt att revidera den innan år 2015.

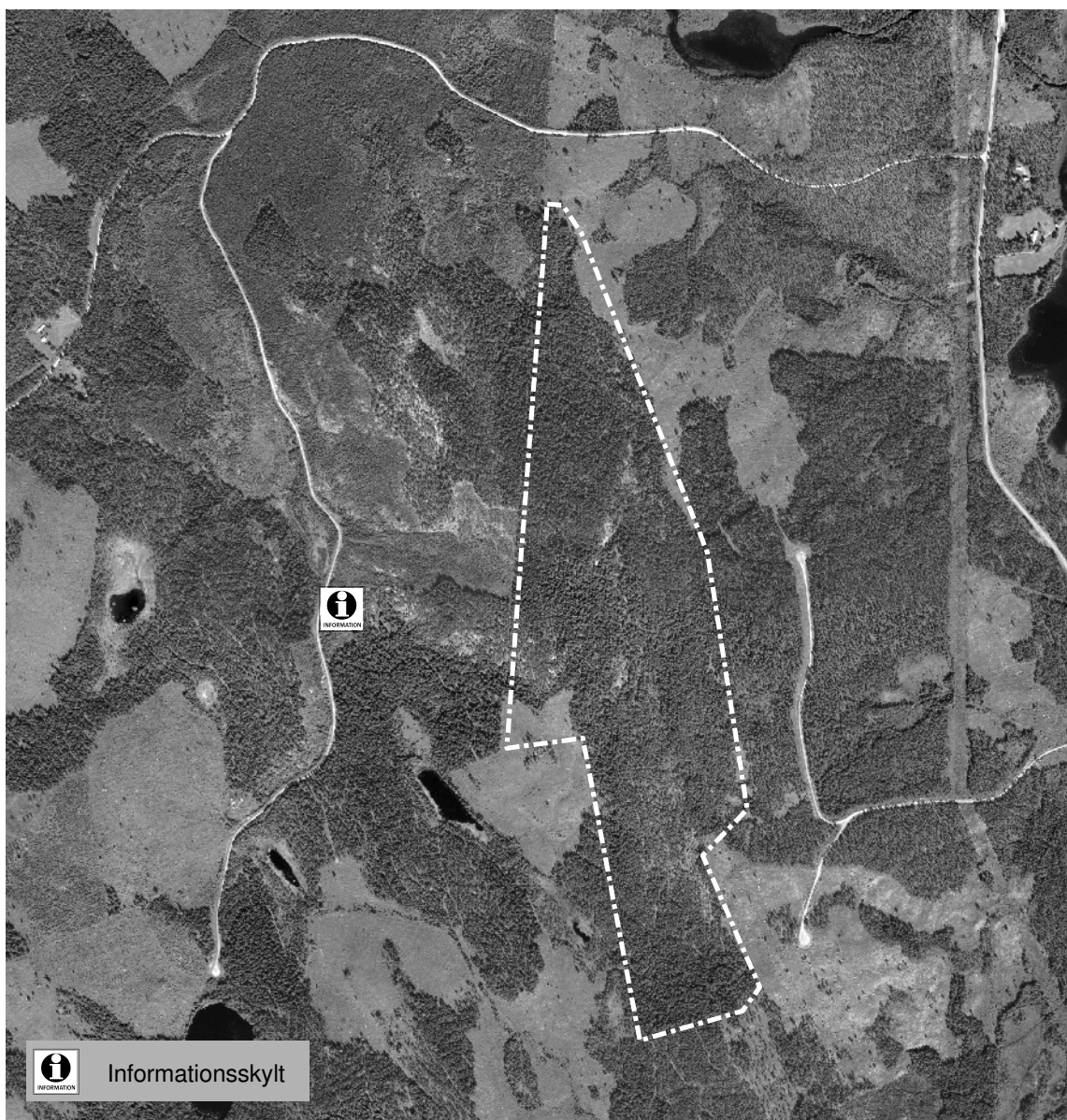
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör skötselplan
2010-02-17

Dnr 511-1795-09
61-245

3 (3)

Storkvarnbergets naturreservat Skötselkarta

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:15 000

Karta tillhörande skötselplan för Storkvarnbergets naturreservat
Gränsen är ej inmätt i fält

Centrumkoordinater X: 6833598 Y: 1469373

0 50 100 200 300 400 500 Meter

© Lantmäteriet, 2009. Ur GSD-ortofoto ärende 106-2004/188-X

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	026-17 10 00	026-17 13 16	gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2010-02-17

Dnr 511-1795-09
61-245

Bilaga 2

Storkvarnbergets naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Centrumkoordinater X: 6833598 Y: 1469373

Skala 1:100 000

 Storkvarnbergets naturreservat

0 0,5 1 2 3 4 5 Kilometer

© Lantmäteriet, 2009. Ur GSD-vägkartan ärende 106-2004/188-X

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

026-17 10 00

026-17 13 16

gavleborg@lansstyrelsen.se

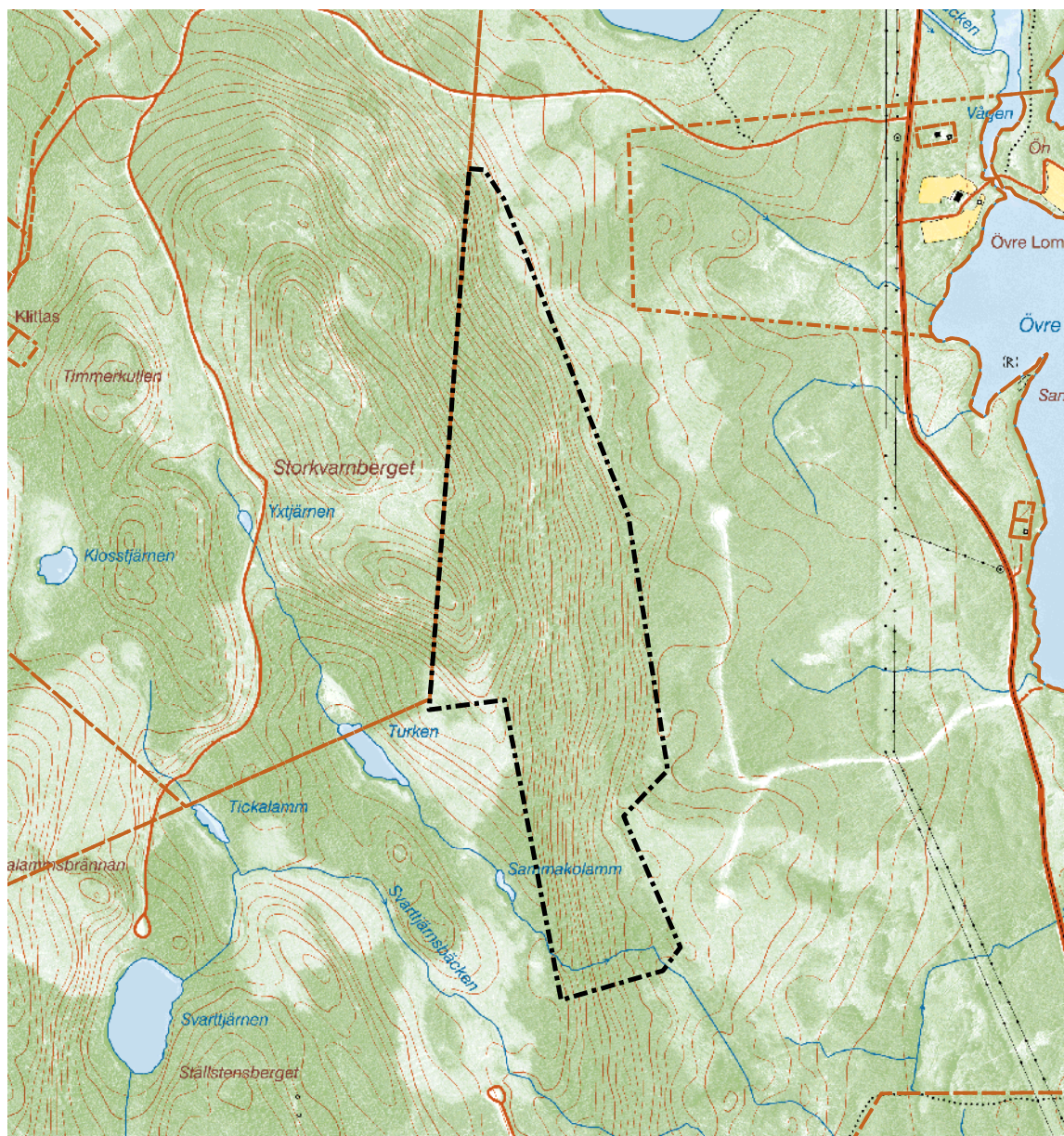
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2010-02-17

Dnr 511-1795-09
61-245

Bilaga 3

Storkvarnbergets naturreservat Beslutskarta

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Beslutskarta för Storkvarnbergets naturreservat
Gränsen är ej inmätt i fält

Centrumkoordinater X: 6833598 Y:1469373

Skala 1:15 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

----- Gräns för naturreservatet

----- Fastighetsgränser

© Lantmäteriet, 2009. Ur GSD-fastighetskartan ärende 106-2004/188-X

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	026-17 10 00	026-17 13 16	gavleborg@lansstyrelsen.se

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det *skriftligen* hos **Regeringen, miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till Länsstyrelsen, 801 70 Gävle.

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

Ni skall i överklagandet ange vilket beslut Ni överklagar, vilken ändring Ni vill ha och vilka skäl Ni har för ändringen.

Ange Ert namn samt skriv under överklagandet.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Länsstyrelsen, telefon 026-171000.

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Fiskeriverket får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).